

APĂRAREA NAȚIONALĂ

organ național independent.

Apare: Miercuri, Vineri și Duminecă.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

strada Carolinei Nr. 5.

ABONAMENTELE:

Pentru monarhia austro-ungară:

Pe un an 24 cor., 6 luni 12., 3 luni 6 coroane.

Pentru România și străinătate:

Pe an 25 franci, 6 luni 13 franci, 3 luni 7 franci.

Abonamentele se plătesc înainte.

Proprietari și editori:

Dr. Eusebie Antonovici, cand. de adv.

Valerian Halip, notar.

Constantin Jescu, țaran.

Vasile Maghior, paroh.

Dorimedont Vlad, inv. sup.

INSERȚIUNILE:

Un rând petit sau spațiul său coastă pentru publicarea odată 12 bani, de două ori 18 bani, de trei ori 24 bani. — Reclame la finea textului coastă șirul de petit 50 bani.

Prenumeratiunile se primesc la administrație; Inseratele la „Societatea tipografică bucovineană” în Cernăuț.

Epistole nefrancate nu se primesc. — Manuscriptele nu se inapoiază.

Un număr costă 20 bani.

În atenția d-lui prezident al țării dl Bleyleben, a inspectorului școlar al țării și a celorlalte foruri competente.

În agitația pentru alegerile iminente au disvoltat sluşbașii dela forestiere și mai ales administratorul Hruschka din Ciudei și apoi forestierii Melnik, Malarsky și Glöckner o activitate, care nu e de loc compatibilă cu starea lor.

Serviciul acestor agitatori a constat numai din călătorii de agitație, unde promiteau a împărți lemne între acei țărani, cari vor glăsui pentru dl Cuparencu.

În Cupca au fost eruate o mulțime de furături de lemne comise de aderenții lui Cuparencu. Fiind un țaran cu numele Bicer arestat a venit imediat forestierul Seeman — fără să fi fost chemat — și a declarat jandarmilor, că inculpatul nu e vinovat, totașa a dat și administratorul Hruschka judecătoriei **telegrafic** — fără să fi fost somat — înformări în favorul arestatului și aceasta numai din motivul, pentrucă arestatul e un agitator aprig, al lui Cuparencu.

Forestierul Melnic împlă în Iordanesti și în Carapciu — în loc să-și facă serviciul prin pădure, pe la casele oamenilor și agitează cu felurite promisiuni pentru șeful său, iar administratorul Hruschka terorizează cu fel de fel de amenințări pe acei alegători, cari sînt contra lui Cuparencu.

Deoarece agitația disvoltată de acești funcționari întrece toate marginile și nu e de loc compatibilă cu starea lor — aducem aceasta la cunoștința d-lui prezident al țării și a d-lui consilier aulic Ullman și în vederea imparțialității lor — pretindem, ca să-i cheme la rezon pe acești sluşbași dela foresterie, cari fac abuz de starea lor.

Avem știri sigure că abuzurile aceste au ajuns la cunoștința d-lui prezident al țării **Dr. Octavian cav. de Bleyleben**, fără ca D-sa, căruia îi place a trece în ochii lumii de un bărbat imparțial, stînd deasupra tuturor partidelor și afară de toate mișcările politice pline de patimă, să fi întreprins pașii necesari spre delăturarea acestor abuzuri.

Agitațiunea înscenată de unii învățători întrece toate marginele.

Învățătorul Serfas din Mologhia seducea în ziua alegerii oamenii la o cîrșmă situată în raionul, în care legal e interzisă orice agitare și da alegătorilor spirituoase numai să permită de a lipi o țidulă de votare. Tot în această comună chiar și învățătorile între cari soția superiorului Aurite participau la agitare asemenea de intensiv ca și învățătorii. În Boian, Ceahor, Mologhia, Mahala și în mai multe comune învățătorii împărțiau între copiii dela școală ultimele numere din „Voința Poporului”, ca să le ducă acasă și să citească părinților înjurăturile la adresa preoției.

Învățătorul Beuca din Nouasulițe 2 săptămîni nici nu s'a arătat prin școală, ci a colindat comunele învecinate, agitînd pentru dl Cuparencu. În Ceahor toți învățătorii în frunte cu superiorul Sluşanschi și Tit Comoroșan s'au postat inaintea localului de alegere și nu permiteau alegătorilor să între înlăuntru, pînă nu le scria sau lipea pe țidula de votare numele lui Cuparencu. Sup. Todosan din Suceveni a confiscat în ajunul alegerilor peste 100 țidule și a amenințat pre mulți alegători, că dacă nu vor vota pentru dl Cuparencu, vor plăti pentru fiecare absență a copiilor dela școală pedepse grele. Cu toate că în cazul acesta și gendarmeria a intervenit pentru eliberarea țidulelor confiscate Todosan a refuzat aceasta.

În comunele din districtul Humorului învățătorii opreau pe alegători pe drum și sub cuvînt că ei sunt datori să li arete țidulele să vadă pentru cine votează, li scriau sau lipeau numele lui Aurel Onciul.

Dela consiliul școlar al țării, cărui îi aducem la cunoștință aceste abuzuri, cerem sanarea lor.

Cernăuț, 17 Mai 1907.

Alea iacta est. — Ziua de 14 Mai va fi pentru țerișoara noastră o zi memorabilă.

Pentru prima dată au pășit la urnă poporenii — în cea mai mare parte încă cu totul neșcoliți politicește —, ca să aleagă pe baza sufragiului universal pe deputații pentru sfatul împărătesc.

Cîmpul de lupta cea mai aprigă din întreaga campanie electorală a fost cercul electoral Cîmpulung-Dorna.

Știut este, că dl Aurel Onciul a început agitațiile sale deja prin luna Decembrie și a continuat de atunci pînă-n ziua alegerii cu o vehemență nemaipomenită, firește fără a cruța bani și fără a fi scrupulos în alegerea celorlalte mijloace de agitație.

Candidatul partidului național dl consilier Stefanelli a intrat în lupta electorală abia în luna April. Încrederea de care se bucură D-sa pe la toți poporenii din districtul Cîmpulungului era o garanție sigură pentru răușită. Sorțul alegerii în favorul d-lui conte Bellegarde e de atribuit numai știrilor neadevărate, cari s'au lăsat puține zile înainte de alegere cu cele 200 de telegrame falsificate prin cari s'a anunțat tuturor persoanelor de încredere retragerea candidaturii d-lui consilier Stefanelli.

Dacă nu s'ar fi uzat contrarii noștri de acest mijloc de agitație, în orice caz condamnabil, ar fi intrunit sigur candidatul partidului național cea mai mare parte din glasurile, cari au fost date pentru contele Bellegarde și ar fi venit în cazul cel mai rău în balotaj cu unul din contra candidații săi.

Panem et circenses — sumum principii al politicei profesate de Onciul s'a răsbunat de astădată în prima linie de persoana urzitorului.

Ce privește contele Bellegarde, care a ieșit din urnă ca ales — sîntem convinși, că va fi pentru muntenii, cari par să fie de dînsul îndrăgiți, un deputat conștiincios și bun. D-sa a împărțit pînă acu, fără a fi deputat — din mijloacele proprii în abundență panem et circenses între cei lipsiți și credem că ca deputat va avea o mină și mai darnică.

Ce atitudine va observa dl conte Bellegarde în chestiuni curat naționale e greu de a prognostica deja de pe acu.

În cercurile electorale Suceava-Sirete și Rădăuț n'a fost nici o luptă electorală. Domnii Dr. Al. Hormuzachi și T. Simionovici, cari au ieșit ca aleși în aceste cercuri electorale aproape cu unanimitate de voturi, promit în urma atitudinii lor corecte din trecut, că vor fi și în viitor apărători buni ai intereselor rominești.

Crîncenă a fost lupta în cercul electoral Storojineț-Cernăuț-Boian. În urma candidaturii d-lui Grigorievici, care ca candidat socialist a întrunit 818 de voturi, a venit la balotaj între candidatul partidului național dl Dr. Isopescu-Grecul și între dl Cuparencu. Trebuie să constatăm, că voturile ce le-a întrunit dl Cuparencu, un bărbat cunoscut în Bucovina numai din isprăvile sale în Cucuirmare, toate în defavorul

Romînilor — are a le mulțami îndeosebi protecției de care se bucură D-sa la dl Nicolai Wassilko precum și tovarășiei leonine făcute cu Florea Lupu.

În 23 Mai, cînd vor trebui să pășască alegătorii eară-și la urna de alegere, nădăjduim că nu se vor mai lăsa seduși de niște agitatori năimiți și fără conștiință și vor vota cu toții numai pentru dl Dr. Isopescu-Grecul, care ca bărbat cu cunoștinți vaste — recunoscut ca atare chiar și peste hotarele imperiului Austriac — garantează de a fi un deputat la înălțimea chemării sale.

O luptă și mai crîncenă s'a fost încins și în cercul electoral Gura-Humorului-Solca.

Dl Onciul, care nu s'a sfiit ași încerca la timpul său puterile sale chiar cu dl conte Sternberg și a se încăera la luptă cu Ianopolos s'a crezut destul de puternic de a susține candidatura sa și în acest cerc electoral.

În urma agitațiunii nemaipomenite ce au disolvat în acest district învățătorii precum și cu ajutorul mulțimei de parale impraștiate, a ajuns D-sa la balotaj cu candidatul partidului național dl Dori Popovici. Un număr foarte însemnat de voturi a întrunit — fără a fi intrat în campania electorală — și dl cons. Tarnavski, care se bucură de multă simpatie mai ales în districtul Solcă.

În 23 Mai cînd și în cercul electoral Gura-Humora-Solca vor trebui să se mai truduască alegătorii pînă la urna de alegere, sînt șansele cele mai bune pentru candidatul partidului național dl Dori Popovici, care fiind cunoscut ca un bărbat de o însușire rară pentru tot, ce e romînesc, promite să devină unul din cei mai aprigi apărători ai drepturilor alegătorilor săi.

Isprăvile dezastruoase ale clicei Onciuliste sînt prea bine cunoscute, și nu credem că vr'un alegător se va mai lăsa sedus prin promisiuni minciunoase.

Balotajul d-lui Onciul și al d-lui Cuparencu va fi în orice caz ultimul succes din era politice pseudodemocratice, dacă în ziua de 23 Mai toți aceia, cari doresc sincer neamului romînesc din Bucovina un viitor mai bun, vor lucra din răsputeri pentru reușita candidațiilor partidului național dl Dr. Isopescu-Grecul și Dori Popovici.

Agitația învățătorilor în Crasna.

Învățătorii din Crasna au dat copiilor ordin strict, ca să vie părinții Duminecă în 11/5 cu testimoniile copiilor la școală spre a le subscrie — o procedură, care pînă atuncia nici odată nu s'a practicat.

Părinții au urmat acest ordin și au venit în ziua amintită la școală unde învățătorul Șcraba subscria testimoniile și spunea apoi părinților: »Treceți în cealaltă odaie, că dl superior Sorocean are de vorbit cu D-voastră. Se înțelege că Sorocean vorbea cu părinți despre alegeri și-i sfătua, ca să deie glasul d-lui Cuparencu, ce e egal cu o terorizare.

Întrebăm pe dl prezident al țării și pe dl inspector școlar, ori de este permisă așa o procedură?

„APARAREA NAȚIONALĂ“ ÎN ȚARA.

Din Stroești.

Prea onorabilă redacțiune!

Rog a primi în mult prețuita D-voastră foaie următoarele șire din satul Stroescuților, prin care m'am abătut din calea mea spre Humor, ca să mai văd fața prea cinstului Onciul și cea a lui Florică, cari se fălesc că vor face așa de multe bunătăți pentru popor, încît ții-lihamete să le mai ascuți.

Dar eu vă spun dragilor mei gospodari ca unul, ce-s și eu din opincă și imblind pintre domni, îi cunosc ce plătesc, cum cunoaște oia iarba, nu credeți lui Onciul că o să vă pară rău mai pe urmă. N'a mai fost Onciul deputat și în alte locuri? O făcut el ceva pentru aceia? Nu și iară nu. După ce îl veți alege, să duce la mama dracului, ce are el cu voi, bine că l'ați ales voi numai, ehei știe cinstu Onciul ce face. Alegeți în Humor numai și numai pe dl Dori Popovici căci el un om cu gură bună și în sfatul țării să cere oameni cu gură, nu vă uitați după învățători.

Într'un număr al preacinstitei »Voința Poporului« cinstită ca fața lui Florică și a lui Onciul, apăruse un articol cap de operă de minciuni în contra părintelui Ioan Doroftei. Părintele Ioan Doroftei e un om cum se cade precum o și mărturisesc și sătenii. Lui are să-i mulțamească satul pentru înființarea băncii, el a stat pentru înființarea prăvăliei de acolo, asta o știu prea bine gospodarii satului Stroescuți cu case înalte, frumoase, încăpătoare, curate albuțe între desigur pomilor, cari le incunjură, cu coșare mai totdeauna pline de păpușoi ca aurul, cu șuri mari pline de fin, dar mai cu samă cu gospodari de frunte, precum sînt cele trei neamuri ale Birtoenilor, Crițanilor și a Policenilor, cari și joacă rolul principal aice. Dar părintele Ioan Doroftei mai făcuse și moară de foc în sat. Mă întilnesc cu un om ducînd un sac de păpușoi la moară, încotro bădică? »la pînă la moară«. Dar acui e moara? Da a cui să fie, a popei, Dumnezeu să-i deie sănătate că bine a mai gîcit'o, nu mai prăpădim vremea imblind pînă la gropi asupra Bălăcenei.

Dar curtea și livada aceia acui e? Apoi dă domnule, a boerului nostru Popovici, care a dat mai mult de jumătate la biserică, la școală și are bani puși și în bancă, bun boer, zău bun Domnule. Dar popa vostru cum e bun sau rău? Ba să te ferească sfîntul că-i destul de bun.

Acum cine să fi scris minunatele cele de șire? Poftim iată un păcîtos de învățătoriu Popovici, de cei mai buni care are, paremise, abia 2 clase și acele făcute încă cine cînește. Acesta e unu de aceia, care imblă după potcoave de cai morți, care nu știe nici el săracu nimic, ș'apoi îi mai zic băieții Domn învățătoriu ș'apoi tocmăi unul ca aceștia s'a găsit să birfească contra preoților. Oameni buni din Stroești, cereți dela domnul inspector alt învățător, nu dați băieții să imble de geaba la Popovici, care nu știe nici el nimic.

Pentru voi dragilor mei gospodari trebuie să vă fie preotul preot, ca unul ce poartă straiile sfînte, ca unul ce a îmbătrînit învățînd prin școli, pe cînd învățătoriu trebuie să vă fie tot învățătoriu. Stați să vă întreb, cine se cade să aibă mai mare cinste în sat un gospodariu cu 12 fălci ori un calic cu 20 de prăjini? Așa-i că gospodarul!... Apoi gospodari în sat e preotul și lui i-se cade cuvîntul cel bun și învățătoriu e cel cu

20 prăjini, vra să zică învățătoriu are să tacă înaintea preotului, cum are să tacă calicul înaintea gospodariului și cînd îl auziți birfind pe unul ca aceștia mai puneți-i belciug.

Au doară nu e preotul acela care se roagă pentru sufletele voastre, care vă înmormîntează și care vă sfătuieste de bine? să-l lăsați voi să-l bajocurească un ticălos de învățătoriu care își răsucesce toată ziulica musteața dar să vă învețe copiii nici habar nare?

Un învățător care voește binele poporului.

Din Balaceana.

Onorată redacție!

Binevoii a primi în mult prețuitul D-voastre ziar »Apărarea națională« următoarele:

Toți creștinii dreptcredincioși așteaptă sf. Paști cu mare bucurie, ca să se poată desfăta într'o zi așa de însemnată. Cu părere de rău însă trebuie să spunem, că la noi merg toate lucrurile pe dos, așa și cu sărbarea sf. Paști, în loc să ne bucurăm, ne-am supărat mai tare întreg satul. Și aceasta numai din cauza unor oameni fără de lege. Aceștia-s puțini la număr, dară multe și mari pozne mai fac.

Anul trecut au sedus satul învățătoriu nostru cel bisericos Ilie Doboș, pe care nu-l vezi nici cînd la biserică, cu vr'o doi credincioși ca dînsul cu vorbe măgulitoare, zicînd, că nu trebuie de dat preotului pască.

Poporul a crezut, că nu știa de uelțirile lor mișave și scopul lor ascuns. Mai tîrziu ne-am trezit noi, la ce au făcut ei aceasta, au vrut să calumnieze și să batjocurească pe parohul nostru, zicînd, că poporul îl urește pe parohul nostru așa de tare, încît nici pască nu vrea să-i deie. Aceasta minciună grosolană au scris'o și în »Voința Poporului«. Să-l întrebăm acum pe badea Cornuș, care a subscris articolul din »Voința Poporului«, de ce n'a dat în anul acesta poporul de sf. Paști pască, cu toate, că atît el cit și episcopii și-au dat cea mai mare siliță în ograda bisericii, să induplice poporul să deie pască.

Să spunem acumă întreg satul la toată lumea, dece n'am dat în anul acesta pască.

Noi am vrut, ca parohul nostru să ne facă învierea, nu un preot din alt sat. Am făcut poftire la consistor și guvernul țării, ca parohul nostru să ne conducă și de acumă înainte. Vedem însă și trebuie să spunem cu durere de inimă, că greu se află dreptatea în ziua de astăzi. Mai mare trecere are minciuna și batjocura. Întreg poporul a vrut în anul acesta să deie pască, însă vîzînd, că nu-i face sărbarea învierii parohul, n'a dat nici un om.

Știi bade vornice, că și femeia cea cu torsul avea să deie pască, dacă parohul nostru ar fi făcut slujbă, însă nici ea n'a dat.

Drept, că dușmanii parohului s'au supărat foarte dară purtarea lor în politica Bălăcenei n'a fost de loc de laudat. Vedeti, cine sapă groapă altuia, pică singur într'însa.

Cum a rămas satul nostru de batjocură n'a mai rămas altul din cauza a vr'o cîțiva oameni îmbrăcați în piele de oaie, însă înlăuntru lupi răpitori. Atît deocamdată.

Cu deosebire stimă în numele întregului sat

Sosim Toderas, Vasile Boca, Nichifor Busuioc, George Oanea, Costan Stoler, George Stoler.

Onorată redacție!

Rog a publica în proximal număr al »Apărării Naționale« următoarele:

În N-rul 23 din 12 Mai a. c. »Voința poporului« publică un raport despre adunarea învățătorilor romini din districtul Cimpulung și Dorna. În raportul acesta se publică și o epistolă adresată mie și subsemnată de d-nii Teleagă, Grigorovici și Mercheș. Din epistola aceasta reese că grandomania a infectat și districtul Cimpulungului și adunarea învățătorilor din 28 Aprilie a fost condusă de acest spirit bolnav, pentru care e greu a afla leacul potrivit. Că au subscris această epistolă d-nii Grigorovici și Mercheș e ceva natural; dar că s'a aflat și un *domn c. r. inspector districtual* să subscrie o astfel de cuminenție, e cu totul ceva nou și arată numai pînă unde poate duce patima oarbă. Publicînd d-nii epistola mie adresată, mă văd necesitat a le răspunde pe cale publică și de aceea rog a publica epistola care am trimis-o d-lui Grigorovici ca președinte al adunării din 28 Aprilie a. c.:

D-sale d-lui

Constantin Grigorovici,

inv.-sup. și președinte adunării învățătorilor din 28 Aprilie a. c.

Dorna.

Epistola D-voastră am primit-o și Vă pot sincer asigura, că parte mi-a făcut mult haz, parte m'a întristat. Haz mi-a făcut exprimarea disprețului și indignării asupra țintei mele politice. E de tot comic că bărbați, cari ar fi chemați să lumineze poporul tocmai în trebile politice, cred a fi luați de serioși cînd își permit a insulta pre advezariul lor politic cu epite de trădător al cauzei învățătorei și poporului, măcar că nici nu cunosc activitatea nici părerea lui în privința aceasta.

E comic cînd vezi că bărbați, cari zic că lucră în interesul prestigiului învățătorei, se blamează atît de amar, decretînd dispreț și indignare altor învățători, cari se bucură de stima tuturor ce-i cunosc (chiar și a adversarilor politici, însă a celor ceva mai inițiați în politică) măcar că nu s'au înhamat la carul atotputernicilor zilei.

E comic de a vorbi de nizuința spre mai bine a învățătorei romine, cînd știi că din cauze pur personale și materiale nu caută la dezastrele aduse poporului romin prin »slujitorii celui dintîi altar al luminării din vremea noastră«.

Cosmopolitismul de acu 2, 3 ani s'au prefăcut deodată în naționalism aprig. Bravo! În epistola D-voastră vorbiți și de poporul romin și cred că înțelegeți sub acesta îndeosebi pre țărănul romin. Cunoașteți D-voastră activitatea mea pe terenul acesta? Și dacă da, atunci se pare că nu simteți conțeleși cu aceasta. Aici începe lucrul a fi trist. Trist e a striga în gura mare: »poporul (țărănul) romin« și a-și căuta interesele proprii. Trist e, a se lăsa orbit de patimă și a arunca cu insulte în toți acei, cari, deși sint de altă părere politică, lucră pentru progresul poporului (țărănului) romin. Trist e, cînd orizontul politic a unei corporațiuni să fie atît de îngust, încît să nu poată vede cu ochii urmările triste a unei politice nenorocite.

Trist e cînd învățătoreia romină din districtul Cimpulungului se înjosește prin decretări ca cele exprimate în epistola D-voastră.

Va veni însă timpul, și cred că e foarte aproape, cînd veți recunoaște, că nu lupta astfel purtată, cum o purtați D-voastră, poate să mărească prestigiul învățătorei romine și că armele D-voastră numai în învățătoreia tae.

Pînă atunci privesc epistola D-voastră ca un document de luptă ilioială, ca un document, care exprimă patima oarbă pentru interesele unui partid plin de interese personale și departe de interesele poporului romin, de un document, care cel puțin dovedește, că adunarea ținută de D-voastră în 28 Aprilie a. c. a fost condusă, nu de spiritul intereselor învățătorești, ci de spiritul intereselor așa zisului partid democratic.

Cu stimă cuvenită:

Dorimedont Vlad,
inv. sup. Putna.

Rectificare.**Onorată redacție!**

Pe baza §-lui 19 al legii de presă rog să se publice numai decît în proximal număr în interesul adevărului la știrile tendențioase publicate în N-rii 35 și 36 al prețuitului D-voastră ziar »Apărarea națională« următoarea rectificare:

Nu-i adevărat și-i o calumnie ne mai pomenită că m'am aliat cu preotul rutean gr. cat. și Mendel Ritter și agitez în societatea aceasta pentru candidatul democrat Cuparencu și în contra d-lui cons. de tribunal Dr. Isopescul-Grecul; ci adevărat este că observ în interesul păcii pre care fiecare preot este dator a o susține și predica mai ales în Boian la frontierele împărăției aproape de un imperiu cu mișcări revoluționare cea mai strictă rezervă și neutralitate.

Spre constatarea cea mai minuțioasă a adevărului binevoii a trimite la Boian în Duminica viitoare în 6/19 Mai 2 bărbați de încredere și la fața locului să se cerce între poporeni fără deosebire de partid ori de am agitat cit ii negru sub unghie pentru Cuparencu și în contra cons. Isopescul-Grecul. Mai clar doară nu poate eși adevărul la lumină decît prin un plebiscit al tuturor parochienilor cărui mă supun fără teamă și fără rezervă. Atacurile neîntemeiate numai așa se pot discvalifica.

Mulțumind înainte pentru publicarea acestor șire, rog d-le redactor să primiți asigurarea stimei mele.

George Volcinschi,
paroh în Boian.

Boian în 12 Mai 1907.

Cătră onorata redacție a ziarului

„Apărarea Națională“ în Cernăuț,
strada Carolinei Nr. 5.

Consiliul școlar c. r. al țării îndătează uneori a ține cont de un fel de »obiceiul al pămîntului« intrucît privește ocuparea posturilor definitive la școalele noastre; ia adecă în considerare petenții propuși spre a nu zice protejați de multe ori cu cel mai mare arbitraj de consiliile școlare c. r. districtuale, și nu află de bine a cerceta amănunțit documentele relative ale tuturor petenților, comițînd astfel, o spunem cu multă părere de rău, grele nedreptăți față de competenți foarte valoroși.

Că o astfel de procedură jignește pro primo interesele școalei și prin urmare ale poporului nostru, abstrăgînd ca și petenții vrednici nu sint expuși numai torturei materiale dar, ce e mai principal și celei morale, e numai prea natural și de sine înțeles.

Ar fi deci timpul suprem, ca să se înceteze cu astfel de proceduri problematice; și pîn ce să vor croi de deputații noștri dispozițiuni relative analoge cu procedura la ocuparea posturilor de parohi sau funcționari ai statului, să fie consiliul școlar c. r. al țării respective domnii

referenți mai riguroși în controlarea propunerilor — de multe ori tendențioase — ale cons. școl. districtuale și să facă ceia ce-i îndrept cons. școl. c. r. al țării: să facă propunerile sale relative la denumiri țără a considera interesele particulare ale cons. școl. districtual.

Afară de aceea sint inspectorii școlari a. r. ai țării îndăteoriți a ține cont în prima linie de cvalificarea lor proprie și apoi a celei efectuate de inspectorii districtuali.

Cerem în scurt dela cons. școl. al țării mai multă obiectivitate și atenție pentru cauza noastră culturală.

Știri locale și din țară.

Spre lămurire. Spre liniștea zvonului ce s'au iscat și cugetelor rele îndeocomun îmi iau libertatea a aduce la cunoștință că nu sint eu laborantul schițelor apărute în ziarul »Voința poporului, căci în prima linie mie nu mi dată de a lucra de acele ci direcția mea e cu totul alta. Mulțumindu-vă din inimă cu tot respectul *Archip Roșca*, sculptor și pictor profesor de desen.

Medicale: Dr. Modest Popescul, medic primar spitalului »Maternitate« locuște din 8 Mai st. n. în piața St. Petru Nr. 2 strada rusească vis-a-vis biserica rusească, lingă farmacia (Drului Barber) și ordineză ca de obicei dela 11—12 a. m. și 3—4^{1/2} p. m.

„Armonia“. Astăzi află loc prima reprezentare a operetei »Noaptea sfîntului George« de Tudor cav. de Flondor. În urma silinței pe care comitetul Armoniei și l'a dat la studiul și inscenarea acestei operete, e de așteptat că și aceasta reprezentare a Armoniei va reuși ca și celelalte întreprinderi de felul ista. Partea musicală stă sub conducerea valorosului profesor pentru muzică Anton Koller, regia întregă în minile D-sale.

Excursiune la Cacica. Societatea de gimnastică »Sokole« din Cacica aranjează de Rusalile catolice Daminică în 19 Mai o petrecere populară combinată cu o excursiune în salinele din Cacica, cari din acest incident vor fi iluminate feeric. Spre a înlesni participarea cit de numeroasă la aceasta excursiune direcțiunea căilor ferate a introdus pentru ziua numită un tren separat dela Cernăuț spre Cacica care va pleca din Cernăuț și tranvaile vor circula dela 5 oare deminează. În saline va concerta o muzică. Trenul separat va pleca numai dacă se va fi anunțat un număr suficient de excursioniști, ceea ce se poate lesne face în prăvălia domnului I. Drzewinski din loc, strada principală.

Știri din lume.

Agrafiare. Maj. Sa a agrafiât pe cei 13 Romini din Aleșd, condamnați la ani de temniță pentru violență contra autorității. Procesul acesta, terminat acum cu agrafiare, e epilogul jalnicei vărsări de sînge dela Aleșd, întimplată în 24 Aprilie 1904, cînd gendarmii au tras în carne vie și au ucis 18 Romini și au schilăvit peste 50 fiind pe urmă tot bieții Romini dați în judecată și pedepsiți.

Emigrarea e împreună cu mari greutate. În Februarie a intrat în vigoare o nouă lege americană de emigrare, mult mai aspră. Anume: darea de cap pentru emigranți s'a arcat dela 2 la 4 dori; nu pot intra în statele nordamericane: hăbăuci, bolnavi de tuberculoză, cei cu defecte spirituale sau corporale, cei ce au comis vr'o crimă, cei vinovați de poligamie, copiii sub 16 ani cari au emigrat fără părinții lor; transportarea de lucrători tocmiti e calificată ca delict și pedepsită. Ministrul de interne a adus aceste dispozițiuni la cunoștința autorităților și le-a dat ordin să nu dea pașapoarte celor ce nu corespund dispozițiunilor legii americane.

Inchiderea sesiunii generale a Academiei Romine. Miercuri la 1 Mai după prînz, Academia Romină a ținut, precum se anunțase, o ședință publică în sesiunea de primăvară. Ședința s'a deschis la la oarele 2 și jum. șub prezidenția d-lui I. Kalinderu, care a pronunțat un important discurs, proclamînd în public numele și lucrările premiaților Academiei. E prima dată, a zis d sa, cînd este chemat a proclama premiile în ședința publică solemnă. Aflîndu-se la sfîrșitul sesiunii sale de președinte, simte un sentiment de regret de a părăsi o sarcină scumpă ca aceia de președinte. Are însă mingăierea, că a prezidat în anul jubilar al împlinirii de 40 de ani de domnie a M. S. Regelui, la care Academia a luat parte cu toată însuflețirea. În timpul de trei ani, zice d-sa, am putut pătrunde toată activitatea Academiei, atît de variată, atingînd întreaga viață rominească literară, științifică și artistică. Academia pune astfel temelia dezvoltării noastre viitoare și-și face din plin chemarea sa. Ea corespunde neîndoios și intențiunilor înaltului protector și președinte onorar, M. S. Regele, care ne-a învrednicit cu sprijinul Său și ne-a cinstit cu colaborare și cu luminatele Sale îndemnuri. Poartă apoi gîndul cătră binefăcătorii instituții, cari au lăsat fonduri pentru premii și le binecuvîntează memoria. Mai departe d-sa anunță premiile acordate de Academie în anul acesta.

La premiul »Năsturel« de 4000 lei s'au prezentat 38 scrieri și cum la votare nici una n'a întrunit numărul suficient de voturi, premiul nu s'a distribuit. Plenu a schimbat însă regulamentul din această cauză, în senzul de a institui o comisiune specială, compusă din 4 membri de fiecare secțiune, care să examineze premiile »Năsturel« și al »Asociațiunei Craiovene«.

Președintele Academiei examinează apoi scrierile premiate și meritele premițiilor. În resumat, operele premiate, zice d-sa, învedereazămai bine progresul din ultimul timp. Vorbește apoi de moartea colegilor Florian Portius, Vicențiu Babeș și Simeon Fl. Marian, cărora le consacră frumoase amintiri.

Terminînd, dă cuvîntul d-lor raportori spre a citi rapoartele asupra cărților premiate și felicită pe lauriați, cari se află de față.

După cetirea rapoartelor se închide ședința publică și în ședința intimă se procedează la alegerea președintelui în locul dlui Kalinderu, al cărui mandat a expirat. Este ales cu majoritate dl Anghel Saligny, fost director al C. F. R. mai întrunind voturi și d-nii T. Maiorescu, P. Poni și Olănescu-Ascanio. Se mai proclamă membru activ al Academiei d. Dr. Grecescu, membru corespondent al Academiei.

După ce se alege vice-prezidenți d-nii Iacob Negruzzi, Dr. C. Istrati și Gr. Tocilescu, D. A. Sturdza, secretarul Academiei, rostește o cuvîntare elogioasă în cinstea fostului președinte al Academiei, dl I. Calinderu.

Sesiunea generală a Academiei s'a închis apoi.

O comună rominească distrusă. Una din cele mai frumoase și mai bogate comune rominești, Gramaticova (vilaetul Salonicului) a fost devastată și distrusă de o numeroasă bandă de antari. Bandiții au incendiat și dărîmat mai întiu școala și biserica rominească măcelărînd populația. Nici bătrînii, nici femeile nu au fost cruțați. Autoritățile turcești au trimis trupe în urmărirea acestei bande.

Din public.**Mulțamite publice.**

Cabinetul de lectură »Unirea« din Cireș se simte plăcut îndăteorit de a aduce onoratei societăți acad. »Junimea« mulțamita cea mai profundă pentru cărțile donate precum și pentru trimiterea gratuită a mai multor ziare. Rugîndu-vă să ni oferiți și pe viitor sprijinul valoros al D-voastre ne subsemnăm cu toată stima.

Alecu Burlă,
președinte.

George Burlă,
bibliotecar.

Cernăuț, 17 Mai 1907.

Alea iacta est. — Ziua de 14 Mai va fi pentru țerișoara noastră o zi memorabilă.

Pentru prima dată au pășit la urnă poporeni — în cea mai mare parte încă cu totul neșcoliți politicește —, ca să aleagă pe baza sufragiului universal pe deputații pentru sfatul împărătesc.

Cîmpul de lupta cea mai aprigă din întreaga campanie electorală a fost cercul electoral Cîmpulung-Dorna.

Știut este, că dl Aurel Onciul a început agitațiile sale deja prin luna Decembrie și a continuat de atunci pînă-n ziua alegerii cu o vehemență nemai pomenită, firește fără a cruța bani și fără a fi scrupulos în alegerea celorlalte mijloace de agitație.

Candidatul partidului național dl consilier Stefanelli a intrat în lupta electorală abia în luna April. Încrederea de care se bucură D-sa pe la toți poporeni din districtul Cîmpulungului era o garanță sigură pentru răsărit. Sorțul alegerii în favorul d-lui conte Bellegarde e de atribuit numai știrilor neadevărate, cari s'au lăfit puține zile înainte de alegere cu cele 200 de telegrame falsificate prin cari s'a anunțat tuturor persoanelor de încredere retragerea candidaturii d-lui consilier Stefanelli.

Dacă nu s'ar fi uzat contrarii noștri de acest mijloc de agitație, în orice caz condamnat, ar fi intrunit sigur candidatul partidului național cea mai mare parte din glasurile, cari au fost date pentru contele Bellegarde și ar fi venit în cazul cel mai rău în balotaj cu unul din contra candidații săi.

Panem et circenses — sumum principii al politicii profesate de Onciul s'a răsunat de astădată în prima linie de persoana urzitorului.

Ce privește contele Bellegarde, care a ieșit din urnă ca ales — sîntem convinși, că va fi pentru muntenii, cari par să fie de dînsul îndrăgiți, un deputat conștiincios și bun. D-sa a împărțit pînă acu, fără a fi deputat — din mijloacele propriie în abundență panem et circenses între cei lipsiți și credem că ca deputat va avea o mîna și mai darnică.

Ce atitudine va observa dl conte Bellegarde în chestiuni curat naționale e greu de a prognostica deja de pe acu.

În cercurile electorale Suceava-Sirete și Rădăuț n'a fost nici o luptă electorală. Domnii Dr. Al. Hormuzachi și T. Simionovici, cari au ieșit ca aleși în aceste cercuri electorale aproape cu unanimitate de voturi, promit în urma atitudinii lor corecte din trecut, că vor fi și în viitor apărători buni ai intereselor românești.

Crîncenă a fost lupta în cercul electoral Storojineț-Cernăuț-Boian. În urma candidaturii d-lui Grigoriu, care ca candidat socialist a intrunit 818 de voturi, a venit la balotaj între candidatul partidului național dl Dr. Isopescu-Grecul și între dl Cuparencu. Trebuie să constatăm, că voturile ce le-a intrunit dl Cuparencu, un bărbat cunoscut în Bucovina numai din isprăvile sale în Cucurmare, toate în defavorul

Romînilor — are a le mulțami îndeosebi protecției de care se bucură D-sa la dl Nicolai Wassilko precum și tovarășiei leonine făcute cu Florea Lupu.

În 23 Mai, cînd vor trebui să pășască alegătorii eară-și la urna de alegere, nădăjduim că nu se vor mai lăsa seduși de niște agitatori năimiți și fără conștiință și vor vota cu toții numai pentru dl Dr. Isopescu-Grecul, care ca bărbat cu cunoștinți vaste — recunoscut ca atare chiar și peste hotarele imperiului Austriac — garantează de a fi un deputat la înălțimea chemării sale.

O luptă și mai crîncenă s'a fost încins și în cercul electoral Gura-Humorului-Solca.

Dl Onciul, care nu s'a sfiit ași încerca la timpul său puterile sale chiar cu dl conte Sternberg și a se încăera la luptă cu Ianopulos s'a crezut destul de puternic de a susține candidatura sa și în acest cerc electoral.

În urma agitațiunii nemaipomenite ce au disvoltat în acest district învățătorii precum și cu ajutorul mulțime de parale impraștiate, a ajuns D-sa la balotaj cu candidatul partidului național dl Dori Popovici. Un număr foarte însemnat de voturi a intrunit — fără a fi intrat în campania electorală — și dl cons. Tarnavschi, care se bucură de multă simpatie mai ales în districtul Solca.

În 23 Mai cînd și în cercul electoral Gura-Humora-Solca vor trebui să se mai truduască alegătorii pînă la urna de alegere, sînt șansele cele mai bune pentru candidatul partidului național dl Dori Popovici, care fiind cunoscut ca un bărbat de o însuflețire rară pentru tot, ce e romînesc, promite să devină unul din cei mai aprigi apărători ai drepturilor alegătorilor săi.

Isprăvile dezastroase ale clicei Onciuliste sînt prea bine cunoscute, și nu credem că vr'un alegător se va mai lăsa sedus prin promisiuni minciunoase.

Balotajul d-lui Onciul și al d-lui Cuparencu va fi în orice caz ultimul succes din era politicii pseudodemocratice, dacă în ziua de 23 Mai toți aceia, cari doresc sincer neamului romînesc din Bucovina un viitor mai bun, vor lucra din răsputeri pentru reușita candidaților partidului național dl Dr. Isopescu-Grecul și Dori Popovici.

Agitația învățătorilor în Crasna.

Învățătorii din Crasna au dat copiilor ordin strict, ca să vie părinții Duminecă în 11/5 cu testimoniile copiilor la școală spre a le subscrie — o procedură, care pînă atuncia nici odată nu s'a practicat.

Părinții au urmat acest ordin și au venit în ziua amintită la școală unde învățătorul Șcraba subscria testimoniile și spunea apoi părinților: »Treceți în cealaltă odaie, că dl superior Sorocean are de vorbit cu D-voastră. Se 'ntelege că Sorocean vorbea cu părinți despre alegeri și-i sfătuia, ca să deie glasul d-lui Cuparencu, ce e egal cu o terorizare.

Întrebăm pe dl prezident al țării și pe dl inspector școlar, ori de este permisă așa o procedură?

„APARAREA NAȚIONALĂ” ÎN ȚARA.

Din Stroiești.

Prea onorabilă redacțiune!

Rog a primi în mult prețuita D-voastră foaie următoarele șire din satul Stroieștilor, prin care m'am abătut din calea mea spre Humor, ca să mai văd tața prea cinstitului Onciul și cea a lui Florică, cari se fălesc că vor face așa de multe bunătăți pentru popor, încît ț-i lihamete să le mai asculte.

Dar eu vă spun dragilor mei gospodari ca unul, ce-s și eu din opinică și imblind pintre domni, îi cunosc ce plătesc, cum cunoaște oaia iarba, nu credeți lui Onciul că o să vă pară rău mai pe urmă. N'a mai fost Onciul deputat și în alte locuri? O făcut el ceva pentru aceia? Nu și iară nu. După ce îl veți alege, să duce la mama dracului, ce are el cu voi, bine că l'ați ales voi numai, ehei știe cinstitu Onciul ce face. Alegeți în Humor numai și numai pe dl Dori Popovici căci el un om cu gură bună și în sfatul țării să cere oameni cu gură, nu vă uitați după învățători.

Într'un număr al preacinstitei »Voința Poporului« cinstită ca fața lui Florică și a lui Onciul, apăruse un articol cap de operă de minciuni în contra părintelui Ioan Doroftei. Părintele Ioan Doroftei e un om cum se cade precum o și mărturisesc și sătenii. Lui are să-i mulțamească satul pentru înființarea băncii, el a stat pentru înființarea prăvăliei de acolo, asta o știu prea bine gospodarii satului Stroiești cu case înalte, frumoase, încăpătoare, curate albuțe între desişul pomilor, cari le încunjură, cu coșare mai totdeauna pline de păpușoi ca aurul, cu șuri mari pline de fin, dar mai cu samă cu gospodari de frunte, precum sînt cele trei neamuri ale Birtoenilor, Crițanilor și a Policenilor, cari și joacă rolul principal aice. Dar părintele Ioan Doroftei mai făcuse și moară de foc în sat. Mă înfîlțesc cu un om ducînd un sac de păpușoi la moară, încotro bădică? »la pînă la moară«. Dar acui e moara? Da a cui să fie, a popei, Dumnezeu să-i deie sănătate că bine a mai gicit'o, nu mai prăpădim vremea imblind pînă la gropi asupra Bălăcenei.

Dar curtea și livada aceia acui e? Apoi dă domnule, a boerului nostru Popovici, care a dat mai mult de jumătate la biserică, la școală și are bani puși și în bancă, bun boer, zău bun Domnule. Dar popa vostru cum e bun sau rău? Ba să te ferească sfîntul că-i destul de bun.

Acum cine să fi scris minunatele cele de șire? Poftim iată un păcătos de învățătoriu Popovici, de cei mai buni care are, paremise, abia 2 clase și acele făcute încă cine cinește. Acesta e unu de aceia, care imblă după potcoave de cai morți, care nu știe nici el săracu nimic, ș'apoi îi mai zic băieții Domn învățătoriu ș'apoi tocmai unul ca aceștia s'a găsit să birfească contra preoților. Oameni buni din Stroiești, cereți dela domnul inspector alt învățător, nu dați băieții să imble de geaba la Popovici, care nu știe nici el nimic.

Pentru voi dragilor mei gospodari trebuie să vă fie preotul preot, ca unul ce poartă straietele sfînte, ca unul ce a îmbătrînit învățînd prin școli, pe cînd învățătoriu trebuie să vă fie tot învățătoriu. Stați să vă întreb, cine se cade să aibă mai mare cîrste în sat un gospodariu cu 12 fâlci ori un calic cu 20 de prăjini? Așa-i că gospodarul!... Apoi gospodaru în sat e preotul și lui i-se cade cuvîntul cel bun și învățătoriu e cel cu

20 prăjini, vra să zică învățătoriu are să tacă înaintea preotului, cum are să tacă calicul înaintea gospodariului și cînd îl auziți birfind pe unul ca aceștia mai puneți-i belciug.

Au doară nu e preotul acela care se roagă pentru sufletele voastre, care vă înmormîntează și care vă sfătuiește de bine? să-l lăsați voi să-l bajocurească un ticălos de învățătoriu care își răsucește toată ziulica musteața dar să vă învețe copiii nici habar nare?

Un învățător care voește binele poporului.

Din Balaceana.

Onorată redacție!

Binevoiti a primi în mult prețuitul D-voastre ziar »Apararea națională« următoarele:

Toți creștinii dreptcredincioși așteaptă sf. Paști cu mare bucurie, ca să se poată desfăta într'o zi așa de însemnată. Cu părere de rău însă trebuie să spunem, că la noi merg toate lucrurile pe dos, așa și cu sărbarea sf. Paști, în loc să ne bucurăm, ne-am supărat mai tare întreg satul. Și aceasta numai din cauza unor oameni fără de lege. Aceștia-s puțini la număr, dară multe și mari pozne mai fac.

Anul trecut au sedus satul învățătoriu nostru cel bisericos Ilie Doboș, pe care nu-l vezi nici cînd la biserică, cu vr'o doi credincioși ca dînsul cu vorbe măgulitoare, zicînd, că nu trebuie de dat preotului pască.

Poporul a crezut, că nu știa de unelțirile lor mirșave și scopul lor ascuns. Mai tîrziu ne-am trezit noi, la ce au făcut ei aceasta, au vrut să calumnieze și să batjocurească pe parohul nostru, zicînd, că poporul îl urește pe parohul nostru așa de tare, încît nici pască nu vrea să-i deie. Aceasta minciună grosolană au scris'o și în »Voința Poporului«. Să-l întrebăm acuma pe badea Cormuș, care a scris articolul din »Voința Poporului«, de ce n'a dat în anul acesta poporul de sf. Paști pască, cu toate, că atît el cit și episcopii și-au dat cea mai mare silință în ograda bisericii, să induplice poporul să deie pască.

Să spunem acuma întreg satul la toată lumea, dece n'am dat în anul acesta pască.

Noi am vrut, ca parohul nostru să ne facă învierea, nu un preot din alt sat. Am făcut poftire la consistor și guvernul țării, ca parohul nostru să ne conducă și de acuma înainte. Vedem însă și trebuie să spunem cu durere de inimă, că greu se află dreptatea în ziua de astăzi. Mai mare trecere are minciuna și batjocura. Întreg poporul a vrut în anul acesta să deie pască, însă vîzînd, că nu-i face sărbarea învierii parohul, n'a dat nici un om.

Știi bade vornice, că și femeia cea cu torsul avea să deie pască, dacă parohul nostru ar fi făcut slujbă, însă nici ea n'a dat.

Drept, că dușmanii parohului s'au supărat foarte dară purtarea lor în politica Bălăcenei n'a fost de loc de lăudat. Vedeti, cine sapă groapă altuia, pică singur într'însa.

Cum a rămas satul nostru de batjocură n'a mai rămas altul din cauza a vr'o cițiva oameni îmbrăcați în piele de oaie, însă înlăuntru lupi răpitori. Atît deocamdată.

Cu deosebită stimă în numele întregului sat

Sosim Toderaș, Vasile Boca, Nichifor Busuioc, George Oanea, Costan Stoler, George Stoler.

Onorată redacție!

Rog a publica în proximal număr al »Aparării Naționale« următoarele:

În N-rul 23 din 12 Mai a. c. »Voința poporului« publică un raport despre adunarea învățătorilor români din districtul Cimpulung și Dorna. În raportul acesta se publică și o epistolă adresată mie și subsemnată de d-nii Teleagă, Grigorovici și Mercheș. Din epistola aceasta reiese că grandomania a infectat și districtul Cimpulungului și adunarea învățătorilor din 28 Aprilie a fost condusă de acest spirit bolnav, pentru care e greu a afla leacul potrivit. Că au subscris această epistolă d-nii Grigorovici și Mercheș e ceva natural; dar că s'a aflat și un *domn c. r. inspector districtual* să subscrie o astfel de cumintenie, e cu totul ceva nou și arată numai pînă unde poate duce patima oarbă. Publicînd d-nii epistola mie adresată, mă văd necesitat a le răspunde pe cale publică și de aceea rog a publica epistola care am trimis-o d-lui Grigorovici ca președinte al adunării din 28 Aprilie a. c.:

D-sale d-lui

Constantin Grigorovici,

inv.-sup. și președinte adunării învățătorilor din 28 Aprilie a. c.

Dorna.

Epistola D-voastră am primit-o și Vă pot sincer asigura, că parte mi-a făcut mult haz, parte m'a întristat. Haz mi-a făcut exprimarea disprețului și indignării asupra țintei mele politice. E de tot comic că bărbați, cari ar fi chemați să lumineze poporul tocmai în trebile politice, cred a fi luați de serioși cînd își permit a insulta pre advezariul lor politic cu epite de trădător al cauzei învățătorești și poporului, măcar că nici nu cunosc activitatea nici părerea lui în privința aceasta.

E comic cînd vezi că bărbați, cari zic că lucră în interesul prestigiului învățătorești, se blamează atât de amar, decretînd dispreț și indignare altor învățători, cari se bucură de stima tuturor ce-i cunosc (chiar și a adversarilor politici, însă a celor ceva mai inițiați în politică) măcar că nu s'au înhamat la carul atotputernicilor zilei.

E comic de a vorbi de niziunța spre mai bine a învățătorești romine, cînd știi că din cauze pur personale și materiale nu caută la dezastrele aduse poporului român prin »slujitorii celui dintîi altar al luminării din vremea noastră«.

Cosmopolitismul de acu 2, 3 ani s'au prefăcut deodată în naționalism aprig. Bravo! În epistola D-voastră vorbiți și de poporul român și cred că înțelegeți sub acesta îndeosebi pre țărănul român. Cunoașteți D-voastră activitatea mea pe terenul acesta? Și dacă da, atunci se pare că nu sinteți conșeși cu aceasta. Aici incepe lucrul a fi trist. Trist e a striga în gura mare: »poporul (țărănul) român« și a-și căuta interesele proprii. Trist e, a se lăsa orbit de patimă și a arunca cu insulte în toți acei, cari, deși sint de altă părere politică, lucră pentru progresul poporului (țărănului) român. Trist e, cînd orizontul politic a unei corporațiuni să fie atât de îngust, încît să nu poată vede cu ochii urmările triste a unei politice nenorocite.

Trist e cînd învățătorești romină din districtul Cimpulungului se înjosește prin decretări ca cele exprimate în epistola D-voastră.

Va veni însă timpul, și cred că e foarte aproape, cînd veți recunoaște, că nu lupta astfel purtată, cum o purtați D-voastră, poate să mărească prestigiul învățătorești romine și că armele D-voastră numai în învățătorești tae.

Pînă atunci privesc epistola D-voastră ca un document de luptă ilioală, ca un document, care exprimă patima oarbă pentru interesele unui partid plin de interese personale și departe de interesele poporului român, de un document, care cel puțin dovedește, că adunarea ținută de D-voastră în 28 Aprilie a. c. a fost condusă, nu de spiritul intereselor învățătorești, ci de spiritul intereselor așa zisului partid democratic.

Cu stimă cuvenită:

Dorimedont Vlad,
inv. sup. Putna.

Rectificare.

Onorată redacție!

Pe baza §-lui 19 al legii de presă rog să se publice numai decît în proximal număr în interesul adevărului la știrile tendențioase publicate în N-rii 35 și 36 al prețuitului D-voastră ziar »Apararea națională« următoarea rectificare:

Nu-i adevărat și-i o calumnie ne mai pomenită că m'am aliat cu preotul rutean gr. cat. și Mendel Ritter și agitez în societatea aceasta pentru candidatul democrat Cuparencu și în contra d-lui cons. de tribunal Dr. Isopescu-Grecul; ci adevărat este că observ în interesul păcii pre care fiecare preot este dator a o susține și predica mai ales în Boian la frontierele împărăției aproape de un imperiu cu mișcări revoluționare cea mai strictă rezervă și neutralitate.

Spre constatarea cea mai minuțioasă a adevărului binevoii a trimite la Boian în Duminica viitoare în 6/19 Mai 2 bărbați de încredere și la fața locului să se cerce între poporeni fără deosebire de partid ori de am agitat cit îi negru sub unghie pentru Cuparencu și în contra cons. Isopescu-Grecul. Mai clar doară nu poate eși adevărul la lumină decît prin un plebiscit al tuturor parochienilor cărui mă supun fără teamă și fără rezervă. Atacurile neîntemeiate numai așa se pot disqualifica.

Mulțumind înainte pentru publicarea acestor șire, rog d-le redactor să primiți asigurarea stimei mele.

George Volcinski,
paroh în Boian.

Boian în 12 Mai 1907.

Cătră onorata redacție a ziarului

»Apararea Națională« în Cernăuț,
strada Carolinei Nr. 5.

Consiliul școlar c. r. al țării îndătează uneori a ține cont de un fel de »obiceiul al pămîntului« întrucît privește ocuparea posturilor definitive la școlile noastre; ia adevărat în considerare petenții propuși spre a nu zice protejați de multe ori cu cel mai mare arbitraj de consiliile școlare c. r. districtuale, și nu află de bine a cerceta amănunțit documentele relative ale tuturor petenților, comițînd astfel, o spunem cu multă părere de rău, grele nedreptăți față de competenți foarte valoroși.

Că o astfel de procedură jignește pro primo interesele școlii și prin urmare ale poporului nostru, abstrăgînd ca și petenții vrednici nu sint expuși numai torturei materiale dar, ce e mai principal și celei morale, e numai prea natural și de sine înțeles.

Ar fi deci timpul suprem, ca să se înceteze cu astfel de proceduri problematice; și pîn ce să vor croi de deputații noștri dispozițiuni relative analoge cu procedura la ocuparea posturilor de parohi sau funcționari ai statului, să fie consiliul școlar c. r. al țării respective domnii

referenți mai riguroși în controlarea propunerilor — de multe ori tendențioase — ale cons. școl. districtuale și să facă ceia ce-i îndrept cons. școl. c. r. al țării: să facă propunerile sale relative la denumiri țără a considera interesele particulare ale cons. școl. districtual.

Afară de aceea sint inspectorii școlari a. r. ai țării îndăteoriți a ține cont în prima linie de cvalificarea lor proprie și apoi a celei efectuate de inspectorii districtuali.

Cerem în scurt dela cons. școl. al țării mai multă obiectivitate și atenție pentru cauza noastră culturală.

Știri locale și din țară.

Spre lămurire. Spre liniștea zvonului ce s'au iscat și cugetelor rele îndecomun îmi iau libertatea a aduce la cunoștință că nu sint eu laborantul schișelor apărute în ziarul »Voința poporului«, căci în prima linie mie nu mi dată de a lucra de acele ci direcția mea e cu totul alta. Mulțumindu-vă din inimă cu tot respectul *Archip Roșca*, sculptor și pictor profesor de desen.

Medical: Dr. Modest Popescu, medic primar spitalului »Maternitate« locuște din 8 Mai st. n. în piața St. Petru Nr. 2 strada rusească vis-a-vis biserica rusească, lingă farmacia (Drlui Barber) și ordineză ca de obicei dela 11—12 a. m. și 3—4^{1/2} p. m.

»Armonia«. Astăzi află loc prima reprezentare a operetei »Noaptea sfîntului George« de Tudor cav. de Flondor. În urma silinței pe care comitetul Armoniei și l'a dat la studiul și înscenarea acestei operete, e de așteptat că și aceasta reprezentare a Armoniei va reuși ca și celelalte întreprinderi de felul ista. Partea musicală stă sub conducerea valorosului profesor pentru muzică Anton Koller, regia întreagă în minile D-sale.

Excursiune la Cacica. Societatea de gimnastică »Sokol« din Cacica aranjează de Rusaliile catolice Daminică în 19 Mai o petrecere populară combinată cu o excursiune în salinele din Cacica, cari din acest incident vor fi iluminate feeric. Spre a înlesni participarea cit de numeroasă la aceasta excursiune direcțiunea căilor ferate a introdus pentru ziua numită un tren seperat dela Cernăuț spre Cacica care va pleca din Cernăuț Duminică la oarele 5^{1/2} deminează. Prețurile sint reduse cu 50% așa că un bilet tour și retour costează numai 3 cor. 30 bani. În aceasta zi în Cernăuț și tranvaile vor circula dela 5 oare deminează. În saline va concerta o muzică. Trenul separat va pleca numai dacă se va fi anunțat un număr suficient de excursioniști, ceea ce se poate lesne face în prăvăliea domnului I. Drzewinski din loc, strada principală.

Știri din lume.

Agrațiere. Maj. Sa a agrațiat pe cei 13 Romîni din Aleșd, condamnați la ani de temniță pentru violență contra autorității. Procesul acesta, terminat acum cu agrațiere, e epilogul jalnicei vîrsări de sînge dela Aleșd, întimplată în 24 Aprilie 1904, cînd gendarmii au tras în carne vie și au ucis 18 Romîni și au schilăvit peste 50 fiind pe urmă tot bieții Romîni dați în judecată și pedepsiți.

Emigrarea e împreunată cu mari greutăți. În Februarie a intrat în vigoare o nouă lege americană de emigrare, mult mai aspră. Anume: darea de cap pentru emigranți s'a arcat dela 2 la 4 dori; nu pot intra în statele nordamericane: hăbăuci, bolnavi de tuberculoză, cei ce defecte spirituale sau corporale, cei ce au comis vr'o crimă, cei vinovați de poligamie, copii sub 16 ani cari au emigrat fără părinții lor; transportarea de lucrători tocniți e calificată ca delict și pedepsită. Ministrul de interne a adus aceste dispozițiuni la cunoștința autorităților și le-a dat ordin să nu dea pașapoarte celor ce nu corespond dispozițiunilor legii americane.

Inchiderea sesiunii generale a Academiei Romine. Miercuri la 1 Mai după prînz, Academia Romină a ținut, precum se anunțase, o ședință publică în sesiunea de primăvară. Ședința s'a deschis la la oarele 2 și jum. sub prezidenția d-lui I. Kalinderu, care a pronunțat un important discurs, proclamînd în public numele și lucrările premiaților Academiei. E prima dată, a zis d sa, cînd este chemat a proclama premiile în ședința publică solemnă. Aflîndu-se la sfîrșitul sesiunii sale de președinte, simte un sentiment de regret de a părăsi o sarcină scumpă ca aceea de președinte. Are însă mîngăierea, că a prezidat în anul jubilar al împlinirii de 40 de ani de domnie a M. S. Regelui, la care Academia a luat parte cu toată însuflețirea. În timpul de trei ani, zice d-sa, am putut pătrunde toată activitatea Academiei, atât de variată, atingînd întreaga viață rominească literară, științifică și artistică. Academia pune astfel temelia dezvoltării noastre viitoare și-și face din plin chemarea sa. Ea corespond neîndoios și intențiunilor înaltului protector și președinte onorar, M. S. Regele, care ne-a învrednicit cu sprijinul Său și ne-a cinstit cu colaborare și cu luminatele Sale îndemnuri. Poartă apoi gîndul cătră binefăcătorii instituție, cari au lăsat fonduri pentru premii și le binecuvîntează memoria. Mai departe d-sa anunță premiile acordate de Academie în anul acesta.

La premiul »Năsturel« de 4000 lei s'au prezentat 38 scrieri și cum la votare nici una n'a întrunit numărul suficient de voturi, premiul nu s'a distribuit. Plenumul a schimbat însă regulamentul din această cauză, în senzul de a institui o comisiune specială, compusă din 4 membri de fiecare secțiune, care să examineze premiile »Năsturel« și al »Asociațiunei Craiovene«.

Președintele Academiei examinează apoi scrierile premiate și meritele premițiilor. În resumat, operele premiate, zice d-sa, învederează bine progresul din ultimul timp. Vorbeste apoi de moartea colegilor Florian Portius, Vicențiu Babeș și Simeon Fl. Marian, cărora le consacră frumoase amintiri.

Terminînd, dă cuvîntul d-lor raportori spre a citi rapoartele asupra cărților premiate și felicită pe lauriiți, cari se află de față.

După cetirea rapoartelor se închide ședința publică și în ședința intimă se procedează la alegerea președintelui în locul dlui Kalinderu, al cărui mandat a expirat. Este ales cu majoritate dl Anghel Saligny, fost director al C. F. R., mai întrînd voturi și d-nii T. Maiorescu, P. Poni și Olănescu-Ascanio. Se mai proclamă membru activ al Academiei d. Dr. Grecescu, membru corespondent al Academiei.

După ce se aleg vice-prezidenți d-nii Iacob Negruzzi, Dr. C. Istrati și Gr. Tocilescu, D. A. Sturdza, secretarul Academiei, rostește o cuvîntare elogioasă în cinstea fostului președinte al Academiei, dl I. Calinderu.

Sesiunea generală a Academiei s'a închis apoi.

O comună rominească distrusă. Una din cele mai frumoase și mai bogate comune rominești, Gramaticova (vilaetul Salonicului) a fost devastată și distrusă de o numeroasă bandă de antarți. Bandidii au incendiat și dărîmat mai întîiu școala și biserica rominească măcelărînd populația. Nici bătrîni, nici femeile nu au fost cruțați. Autoritățile turcești au trimis trupe în urmărirea acestei bande.

Din public.

Mulțămite publice.

Cabinetul de lectură »Unirea« din Cireș se simte plăcut îndătorit de a aduce onoratei societăți acad. »Junimea« mulțămite cea mai profundă pentru cărțile donate precum și pentru trimiterea gratuită a mai multor ziare. Rugîndu-vă să ni oferiți și pe viitor sprijinul valoros al D-voastre ne subsemnăm cu toată stima.

Alecu Burlă,
președinte.

George Burlă,
bibliotecar.

Invitare.

P. T. părtași ai „Insoțirii districtuale de economie și credit“, însoțire registrată cu garanță limitată în Storojineț sînt invitați de a participa la

a XIV-a adunare generală ordinară,

care se va ține în 23 Mai 1907 la oarele 11 a. m. în localitățile societății cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul consiliului de controlă;
2. Raportul direcțiunii;
3. Bilanțul anului 1906;
4. Deciderea asupra întrebării profitului;
5. Propuneri eventuale.

La caz dacă nu s'a întruni la oarele 11 a. m. numărul stătorit prin statute (§ 34.) se va ține a doua adunare în aceeași zi la oarele 3 p. m. cu aceeași ordine de zi.

Grigorovici.

Filievici.

Prăvălia B. Baltinester iun., Cernăuț

Telefon Nr. 301

Strada Enzenberg Nr. 3.

Telefon Nr. 301

aduce respectuos la cunoștință sosirea celor mai noi articoli pentru primăvară.

Deposit de mărfuri din fabricele c. r. de curte:

Pălării: Fabrica lui I. Heinric Ita, Viena; Iosif Pichler și fii, Graz;

Păpucării: Fabrica lui Anton Capek, Viena; F. L. Popper, Chrudim.

Fabricatele cele mai fine din țară și străinătate:

Pentru dame și copii:

Păpucării
Pălării
Mănuși
Umbrele și parapleuri
Tășcuțe și punguțe
Călțuni
Peptene și perii de cap
Călțavete

Briie
Capite
Haine și jachete pentru copii
Jupone de dame (Damen Jupons)

Parfumuri, soponuri etc.
Revolvere, Utensilii de vînat
și munițiune.

Pentru domni:

Lingerie
Pălării de pislă și jobenuri
Legători de git
Mănuși
Ghete
Pantofi
Bețe și parapleuri
Batiste de nas

Cepițe
Pachioște
Ciorapi

Articole pentru călătorie,
sport și Tenis și ghete pentru Tenis
Punguțe și tășcuțe pentru bilete
de visite, scrisori și monede

SCHMIEDT & FONTIN

◆ magazin cu drogue, chimalii, vâpseli și parfumerii. ◆

Strada principală Nr. 12. CERNĂUȚ, Strada principală Nr. 12.

Centrala: str. principală Nr. 12. — Filiale: str. principală Nr. 2 și str. primăriei Nr. 10. — Sucursală la Cimpulung.

Toate feliurile de mărfuri de farmacie concesse droguștilor.

== Preparate nutritoare pentru copii și bolnavi. ==

Contra tusei și răgușelei:

Bomboane de Aibisch, de salmiac și de malț și din extract
de ceapă, pastile de Ems.

Specialități neîntrecute pentru stărpirea insectelor, guzanilor
și a șoarecilor, soluții de aur și argint în calitate superioară.

Toate feliurile de articoli de fotografie. Săpunuri de toaletă
din țară și străinătate.

Cernele, ceară roșie, culori și vâpseli, utensilii pentru desemn și pictură

Pentru pictură în email: Obiecte de ton, palete, vâpseli pentru
email și toate celelalte utensilii.

Pansamente medicale. ☺ Saltele pentru paturi.

Pentru băi: pucioasă, bile feruginoase, sodă, coajă de stejar,
sare de mare, extract de conifere, sare de Franzenthal și de
nămol feruginos etc.

Requisite de feliurite ferestele mici.

Săpunuri renumite, scrobeală, sineală, sferi pentru uscatul
● ● rufelor și cerneală pentru a semna rufele. ● ●

== Comandele din provincie se efectuează repede. ==

☛ Catalogul prăvăliei și cartoane cu mostre de vâpseli la dispoziția interesenților.